1857. Nº. 51.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 29 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 April.

Dezer dagen verscheen Nº. 1 der *Geographische Mededeelingen* van Dr. Petermann, van 1857, welk Hoogduitsch tijdschrift te Gotha bij J. Perthes, in afleveringen uitkomt.

Dit hoogst belangrijk tijdschrift, dat nu weder een nieuwen jaargang intreedt, bevat steeds eenen rijken schat van aardrijkskunde en de daaraan ten naauwste verwante vakken, en vindt dan ook zoo algemeenen bijval door de gansche wereld, dat er thans 4000 exemplaren van worden gedrukt.

Dit eerste nommer wordt geopend met eene verhandeling van E. von Sydow, over het standpunt van Europa ten opzigte van de vervaardiging van Landkaarten op het einde van 1856, met bijzonder overzigt over den vooruitgang in de vervaardiging van bijzondere Landkaarten der verschillende landen van Europa, beginnende met Rusland. Omtrent Nederland zegt de S. dat van wege den veranderlijken bodem, gedurig nieuwe kaarten noodig zijn, zoodat die van Kraijenhof van 1829, van Oestenboeq van 1842 wel en vooral de laatste de beste bouwstoffen voor nieuwere kaarten bevatten, doch reeds te zeer veranderd zijn om geheel aan 't oogmerk te kunnen voldoen. Men kan uit die kaarten zien, dat het niet gemakkelijk is om in al die waterwegen en dijken te huis te zijn. Van daar dat de verschijning eener uitgewerkte kaart van Nederland in 1850, die in uitvoerigheid, duidelijkheid, juistheid en smaakvolle inrigting met de nieuwste werken van dien aard kan wedijveren, en door Officieren van den Generalen Staf wordt vervaardigd, bijzonder welgevallig is. Daar er echter van 62 bladen pas 15 het licht zagen, zouden er nog 20 jaren noodig zijn voor de voltooijing van dien arbeid; maar als de ƒ 10,000 op de begrooting van 1857 wordt aangenomen, zou die atlas in 6 jaren gereed kunnen zijn. Jammer echter dat voor zulk een belangrijk werk, steendruk en geen plaatdruk is genomen, daar de eerste hiertoe veel minder geschikt is, en het velen Staten reeds berouwd heeft, daartoe geen plaatdruk te hebben verkozen.

Voorts bevat dit nommer nasporingen van Dr. Titus Tobler, ter nadere kennis van Jerusalem en den omtrek, over de graven der Koningen, de St. Annakerk, beide met afbeeldingen in houtsnede van de platte gronden. Dan volgt een uitgewerkte natuur- en aardrijkskundige schets van den grooten Oceaan, door Dr. Petermann met eene kaart. Ten slotte vindt men beredeneerde aankondigingen van de nieuwste werken betreffende de aardrijkskunde. Het gansche nommer handhaaft waardiglijk den roem die dit tijdschrift zoo welverdiend, tot hiertoe mogt inoogsten.

Van de aan de markt te Amsterdam zijnde partijen wol hebben deze week 40 balen gewasschen Smirna en 35 b. dito Elvas koopers gevonden.

— Het is thans bekend geworden, dat de schilderij van Hobbema die dezer dagen te Parijs 96,000 fr. was geloopen, door een Berlijnsch liefhebber den Heer Gustav. Schultze is aangekocht.

— Uit 's Greveldun Capelle schrijft men ons, dat Ds. A. P. A. du Cloux aldaar heden Zondag bevestigd wordt, door zijn ambtgenoot en vriend Ds. Kraijenbelt. De aanklagt tegen hem door Ds. Thieme van Wijngaarde ingeleverd heeft niet verhinderd, dat hij van zijne vorige standplaats is kunnen losgemaakt worden. De aanklagt heeft tot grond een schrijven van Ds. du Cloux, als antwoord op een brief van Ds. Thieme, waarin deze zich over eenige aanmatigende handelingen van zijn ambtgenoot beklaagde. Ds. du Cloux moet daarin niet alleen de vormen hebben over 't hoofd gezien, maar zeer beleedigende uitdrukkingen zich hebben veroorloofd; daartegen heeft de beleedigde zich kerkelijk beklaagd en er is sprake van, dat welligt ook eene burgerlijke vervolging te dier zake tegen Ds. du Cloux zou kunnen worden ingesteld. (*Utr. C.*)

— Te Leeuwarden heeft nu de derde achtervolgens benoemde Wethouders zijne benoeming niet aangenomen.

— De Ooster-Schelde-Maatschappij is thans in Zuid-Beveland met 1400 arbeiders op verschillende punten aan het werk, terwijl dagelijks een aantal schepen met verschillende materialen voor den sluizen-bouw benoodigd te Hansweert en Wemeldingen aankomen. Nog is een ander groote ploeg arbeiders werkzaam aan de bedijking, voor rekening van genoemde maatschappij, van eenen tweeden polder nabij Krabbendijke, ter grootte van 800 bunders.

Sedert de gemelde eerste bedijking bij Bath, ter lengte van ongeveer 5000 ellen, is voltooid, is de passage voor voetgangerss tusschen de oevers van Zuid-Beveland en Noord-Brabant, met laag water, door 't meerder gemak, zeer toegenomen; dezer dagen had die overtogt veilig plaats met een kar met een paard, terwijl met hoog water de scheepvaart mede nog van den waterweg gebruik maakt.

— In de vorige week vertrokken uit de gemeenten Axel, Zaamslag en Hoek, ongeveer een 30-tal landverhuizers naar Antwerpen, en van daar met de Belg. stoomboot *Leopold I*, naar New-York.

— Den 21sten dezer is te Echt, Prov. Limburg, de bliksem in een molen geslagen en heeft er een jonge dochter van 27 jaren gedood die juist toevallig daar was. De molen is niet in brand geraakt, maar eenigermate beschadigd.

— Bijzondere brieven van Java, met de laatste landpost aangebragt, melden, dat de kina-cultuur op dat eiland bij uitstek goed slaagt, derwijze, dat men thans doorgaans 1000 planten maandelijks aanwint, en de plantsoenen uitmuntend groeijen. Men heeft deze uitkomst te danken aan de inspanning van Dr. Junghuhn en de belangstellende zorgen van Z. E. den Gouverneur-Generaal Pahud. Zoo deze cultuur getuigt van een geest van werkelijken vooruitgang, en nieuwe voordeelen aan Nederland kan opleveren, mag men aannemen, dat ook elders in de beschaafde wereld de weldadige gevolgen daarvan zullen worden ondervonden. (*H. C.*)

's GRAVENHAGE, 28 April.

Bij Koninklijk besluit van 24 dezer is benoemd tot Ridder der Orde van den Ned. Leeuw de Heer Mr. W. C. Mees, Secretaris der Ned. Bank te Amsterdam.

— Z. M. heeft bij besluit van den 24sten dezer, benoemd: bij den Plaatselijken Staf, tot Kapitein en Plaatselijk Adjudant 1ste kl., de 1ste Luits. G. W. Bretz, A. van Wechel en W. C. R. Waitz, Plaatselijk Adjudant der 2de kl. te Amsterdam, Nijmegen en Maastricht; tot Plaatselijk Adjudant 2de kl. te Wierikerschans, den 1sten Luit. W. Portielje, thans op non-activiteit; tot 2den Luit. en Plaatselijk Adjudant der 2de kl. te Hellevoetsluis, den Serg.-Majoor J. van der Lugt, van het 1ste reg., en te Geertruidenberg den gepens. Sergeant-titulair, Jhr. E. R. Krayenhoff; bij den Staf der infanterie, tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit. L. Wilkop, van dien Staf, werkzaam bij het Depart. van Oorlog; bij het 1ste reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit. A. F. Eyfflael, van het koloniaal werfdepôt; bij het 2de reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit. E. W. C. G. Storm de Grave, van het reg. grenadiers en jagers; tot 1sten Luit., den 2den Luit. C. L. Maarschalk, van het corps; bij het 3de reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit.-Adjudant F. R. de Haes; tot 1sten Luit., de 2de Luits. H. P. J. Hennus en V. L. Schwartz; bij het 4de reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit.-Adjudant J. N. Schmidt; tot 1ste Luits., de 2de Luits. C. J. Frölich Hubert en A. W. van Dionant; bij het 5de reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit. J. C. J. Kempees, van den Staf bij de Kon. Acad. voor de zee- en landmagt, en den 1sten Luit.-Adjudant J. F. Beckman; bij het 7de reg., tot Kapitein 3de kl., den 1sten Luit.-Adjudant J. F. J. Dubois, van het 6de reg.; bij het 8ste reg., tot 1sten Luit., de 2de Luits. J. H. van Haeften en A. Greyers; bij het algemeen depôt van discipline, tot 1sten Luit., den 2den Luit. M. B. Erdtsieck.

— Z. M. heeft benoemd tot Notaris te Culemborg, J. D. de Man Lapidoth, Candidaat-Notaris en Wethouder te IJsselstein. Tot Ontvangers te Eibergen c. a., den Heer H. G. Hendriks, thans te Milligen; te Milligen, den Heer J. J. van Raab van Canstein, en te Babberik, den Heer A. G. W. Ramaer, vroeger Ontvanger te Oldenzaal.

— Naar men verneemt, heeft het H. M. de Koningin behaagd, tot eene loterij ten behoeve van den bouw eener Protestantsche kerk en pastorij in den Haarlemmermeerpolder, welke dezer dagen te Amsterdam zal gehouden worden, eene schoone bijdrage, bestaande in twee keurige lampen, te schenken.

— Het heeft Z. H. Pius IX behaagd den Heer W. J. Hazeman, Consul-Generaal van den Kerkelijken Staat te Amsterdam, te benoemen tot Ridder der Orde van den Heilige Gregorius den Groote, civiele klasse.

— Bij de Tweede Kamer is een verslag ingekomen der muntwerkzaamheden in 1856. Aan 's Rijks Munt werd gedurende de drie eerste en de vier laatste maanden deels voor den Staat, deels voor den handel gewerkt; aan 's Rijks Hulpmunt, uitsluitend voor den muntslag der nieuwe Indische koperen pasmunt, gedurende de vier eerste en de vier laatste maanden. In het geheel werden er 91,051,647 stukken geslagen, tot een nominale waarde van ƒ 8,423,023,50.

Aan 's Rijks Munt zijn geslagen de volgende specien:

I. Aan standpenningen: 910,065 stukken van 2½ gulden en 4,958,283 guldens.

II. Aan pasmunt: in zilveren pasmunt voor Nederland: 1,001,008 tiencents-stukken; in zilveren pasmunt voor Ned. Indië: 3,002,291 stukken van $\frac{1}{10}$ gulden; in koperen pasmunt voor Ned. Indië: 2,480,000 stukken van 2½ cent, 67,900,000 stukken van 1 cent en 10,800,000 stukken van ½ cent. Van de voormelde specien zijn geslagen en afgeleverd voor rekening van den handel: 909,345 rijksdaalders en 4,054,661 guldens; voor rekening van den Staat, op last van het Depart. van Financiën: 1,000,000 tien-cents-stukken; en op last van het Min. van Koloniën: 900,000 guldens, 3,000,000 $\frac{1}{10}$ guldens, 2,480,000 2½ cents, 67,900,000 cents en 10,800,000 ½ cents.

Op last en voor rekening van Z. M. zijn geslagen 10 gouden en 7 zilveren medailles, ter gelegenheid van het monument voor het Metalen Kruis; voor rekening van het Min. van Binnenl. Zaken: 2 gouden en 7 zilveren medailles, ter erkenning van bijzondere verdiensten; 10 zilveren en 25 bronzen medailles, ter belooning van menschlievend hulpbetoon, en 48 zilveren medailles voor de teekenscholen; voor rekening van het Min. van Marine: 60 zilveren en 100 bronzen medailles voor eerlijke dienst van schepelingen, en 30 zilveren medailles voor het korps mariniers; voor het Min. van Oorlog: 40 zilveren en 250 bronzen medailles voor trouwe dienst; en eindelijk voor het Min. van Koloniën: 400 zilveren medailles ter belooning voor 24-jarige en 1750 bronzen ter belooning van 12-jarige trouwe dienst.

In 1856 zijn vervaardigd: blaauwe 1,500,000 en roode postzegels 1,500,000, te zamen 3,000,000 stuks, voor een nominaal bedrag van *f* 225,000.

— De Regering heeft aan de Tweede Kamer eene voordragt ingediend, strekkende om de toestemming der Staten-Generaal op de met Denemarken gesloten verdragen tot afkoop van den Sondtol te erlangen, voor zoo ver deze volgens de Grondwet de goedkeuring der Wetgevende Magt behoeven, alvorens bekrachtigd te kunnen worden.

Het eerste gedeelte strekt tot goedkeuring van sommige bepalingen van het den 14[den] Maart ll. te Kopenhagen gesloten algemeen verdrag tot afkoop van den Sondtol, en van de op 17 April ll. te zelfder plaatse aangegane overeenkomst, regelende de wijze van betaling van het Nederlandsch aandeel in de afkoopsom. — Het tweede strekt om voor het aandeel van Nederland in de afkoopsom van den Sondtol, hoofdstuk IX *A* der Staatsbegrooting voor 1857 aan te vullen met *f* 1,900,000, en wel met *f* 175,000 uit de beschikbare middelen van het dienstjaar 1855 en met *f* 1,725,000 uit de beschikbare middelen van het dienstjaar 1856.

— De Regering heeft eene uitvoerige memorie van beantwoording, en tevens een nieuw gewijzigd ontwerp van wet ingezonden, strekkende tot aanvulling der bepalingen, ten aanzien van den vrijdom van accijns op den turf en de steenkolen. De voornaamste wijziging bestaat in de toevoeging eener nieuwe alinea, waarin verklaard wordt dat vrijdom van accijns verleend wordt:

» In het algemeen aan alle fabrieken, trafieken of inrigtingen van nijverheid, waarin gebruik wordt gemaakt van stoomwerktuigen, dienende tot voortbrenging van kracht, beweging of warmte.

» Wij behouden Ons voor om aan fabrieken, trafieken of inrigtingen van nijverheid, niet met name in de boven vermelde wetten of in de tegenwoordige wet genoemd, en tot het drijven waarvan het gebruik van turf of steenkolen eene ontontbeerlijke behoefte is, den vrijdom van accijns bij gelijkstelling met in die wetten genoemde fabrieken, trafieken of inrigtingen van nijverheid, waarmede zij uit haren aard overeenkomen, toe te kennen."

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 27 April.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp betrekkelijk den afkoop van den Sondtol, en eene overeenkomst met Hamburg betrekkelijk de toelating van consulaire Agenten in de overzeesche bezittingen.

Voorts zijn de beraadslagingen geopend over de conclusie van het nader verslag der Commissie, tot onderzoek van het reglement op de drukwerken in Ned. Indie, aldus luidende: »een afschrift van het rapport te zenden aan den Minister van Koloniën met uitdrukking van de overtuiging der Kamer, dat het reglement op de drukwerken in Indie eene herziening behoort te ondergaan."

Nadat de Heer Zylker eenige beschouwingen over dit onderwerp had voorgedragen, heeft de Minister van Koloniën in eene zeer uitgebreide rede, hoofdzakelijk de volgende punten behandeld: 1°. Geschiedenis der wet op het beleid der Regering in Indië omtrent de drukpers; 2°. hoe hij daaraan uitvoering heeft gegeven; 3°. eenige punten in het verslag der Commissie, en 4°. de conclusie der Commissie.

Wat het eerste punt betreft, dan blijkt het dat de meerderheid der Kamer in April 1854 van oordeel was, dat er geen vrijheid van drukpers in Indië mogelijk is en dat het preventieve stelsel der Regering den bijval verwierf.

Z. Exc. komt nu tot het reglement zelve en gaat nu nog na wat art. 110 toelaat en uitsluit. De wetgever heeft gezien op den bijzonderen toestand der Indische maatschappij en dat ons belang medebrengt, dat het Nederl. gezag door vreedzame middelen konne worden gehandhaafd en tegelijk verzekerd worden de stoffelijke voordeelen uit Indië voor het Moederland. Dat systeem, zegt hij, is ook gehuldigd in het voorloopig verslag der Kamer van den 22sten April 1854.

Spr. komt vervolgens tot het derde deel zijner rede, namelijk, de vier punten, in het nader Verslag der commissie, en wel: 1°. het stellen van borgtogt en het verbod om het beroep verder uit te oefenen, aan een persoon of op eene plaats. — Ook hier blijft de Minister beide voorschriften verdedigen op dezelfde gronden als vroeger, 2°. de aansprakelijkheid en de strafbaarheid van den verspreider. De Minister houdt vol, dat het aangenomen stelsel te vrijzinnig is in vergelijking met onze wetgeving hier te lande. Hij erkent wel het bezwaar, dat daaruit voor den boekhandel voortvloeit, maar stelt daartegenover het belang der openbare orde en de noodzakelijkheid om de losbandigheid der drukpers en de aanranding der grondslagen van de Indische maatschappij tegen te gaan.

Z. Exc. vond versterking in zijn gevoelen, in de meening van den oud-Gouv.-Gen. Duymaer van Twist, namelijk, dat de wetteldooze toestand moest ophouden, en die ook wees op de gevaren eener onbelemmerde toelating van drukwerken en dagbladen in Indië. — 3°. De bevoegdheid tot dadelijke inbeslagneming van het aangeklaagde drukwerk en sluiting der winkels of drukkerij. Z. Exc. verdedigt die bepaling en zegt, dat zij niet toepasselijk is op uit Nederland ingevoerde stukken. — 4°. De verpligte onderteekening van stukken in tijdschriften. De Minister verdedigt ook deze bepaling, vooral als een middel tot handhaving der openbare orde, terwijl bovendien in de bevoegdheid tot dispensatie een correctief gelegen is voor eene al te strenge toepassing.

Thans staat Z. Exc. stil bij de Nederl. drukwerken; het stelsel is: onbelemmerde toelating, maar verantwoordelijkheid van den verspreider. Om misverstand te voorkomen in de toepassing van het reglement, is de Gouv.-Gen. aangeschreven, dat de bepalingen van artt. 12—20 van het reglement, niet toepasselijk zijn op in Nederland gedrukte stukken. Z. Exc. deelt geheel in het gevoelen, dat onbelemmerde toelating gepaard moet gaan met onbelemmerde verspreiding, maar onder verantwoordelijkheid van den verspreider. Men miskent het reglement als men daaraan de bedoeling toeschrijft om de verspreiding van kennis en beschaving in Indië te belemmeren.

Z. Exc. gaat nu na de punten voorkomende in het slot van het nader rapport der commissie: 1°. dat het reglement niet genoeg onderscheid maakt tusschen hetgeen voor de Indische en vreemde drukwerken en wat voor de Nederl. verordend is. De Minister herinnert dat hij gezegd heeft, dat de Gouv.-Gen. is aangeschreven, dat artt. 12—20 niet toepasselijk zijn op in Nederland gedrukte werken. 2°. Dat de bepalingen omtrent het stellen van zekerheid, ook voor Indië onnoodig moeten worden geacht. De Minister zegt, dat dit gevoelen staat tegenover dat der Regering in verband met den toestand van Indië. 3°. Dat ook de verpligte onderteekening van artikelen in tijdschriften beter ware weggelaten. De Minister vertrouwt, dat de commissie van die opinie zal terugkomen, en 4°. dat het strijdig is met de 2de alinea van art. 110 van het Regerings-Reglement, de handelaars in Ned. drukwerken te onderwerpen aan de cautie en aan het verbod, in art. 5 van het reglement geschreven voor de drukwerken in Neerl. Indië. Ook dit kan de Minister niet toegeven. Wat nu de conclusie betreft, dat het reglement herzien worde, zoo vraagt hij in welken zin? in dien van de meerderheid of minderheid.

Doch ook omdat de zaak bij besluit geregeld is, is zij gemakkelijker voor wijziging vatbaar, dan eene wet. De Gouv.-Gen. heeft zelfs de bevoegdheid om in het reglement wijzigingen te brengen. Inmiddels zal de Regering voortgaan jegens de drukpers, die hare roeping en den toestand der Indische maatschappij begrijpt, welwillend en beschermend te werk te gaan, maar zij zal nimmer vergeten, dat de verzekering der openbare orde eene eerste pligt der Regering is.

Hierna voeren het woord de Heeren Nolthenius, Ter Bruggen Hugenholtz en de Heer Meeusen, welke beide laatste sprekers het reglement bestrijden.

De Commissie van onderzoek voor het verslag over het onderwijs over 1854—1855 en 1855—1856 heeft daaromtrent haar rapport uitgebragt.

Zitting van Dingsdag 28 April.

De beraadslagingen van gisteren worden voortgezet.

De Heer Godefroi betoogt: 1°. dat de regeling van dit onderwerp bij Koninkl. besluit is grondwettig; 2°. dat de toetsing van dit reglement aan art. 110 medebrengt, dat het preventief toezigt verder is uitgebreid dan noodig was. Spr. is dus ook voor eene herziening en mitsdien voor de conclusie der Commissie.

De Heer Blaupot ten Cate, acht de belemmeringen, waaraan het kleine getal Europeanen wordt onderworpen, te streng, onbillijk. Spr. vestigt de aandacht op het adres van Batavia. Waarom zoo veel onrust en ontevredenheid onder de kleine Europesche maatschappij in Indië opgewekt?

De Heer v. Bosse bestrijdt de stelling van den Heer Godefroi, en vereenigt zich gaarne met de conclusie der commissie, maar ook met elke andere, die de strekking heeft om de afkeuring der Kamer over het reglement sterker uit te drukken.

Door den Heer Hoynck is voorgesteld deze conclusie: »De Kamer is van oordeel dat het reglement op de drukwerken in Indië is in strijd met den geest en de bedoeling van art. 110 Indisch Regeringsreglement en mitsdien herziening behoeft, alsmede dat althans, voor zooveel de 2de alinea van art. 110 van het Regerings-reglement betreft, er behoefte bestaat aan regeling door de wet." — Morgen voortzetting.

ROTTERDAM, 27 April.

In de laatste dagen heeft zich nu en dan het vreemde verschijnsel opgedaan, dat partijen boter, naar Engeland verzonden, onverkocht van daar herwaarts zijn teruggekomen. Hoewel grootelijks de oorzaak daarvan ligt in de sterk verlaagde prijzen, die het artikel zoowel hier als elders heeft ondergaan, moet men verwonderd staan over de gesteldheid van deze goederen bij de terugkomst alhier, welke den ouden roem van dit Nederlandsch product geenzins ophouden kan. De fusten toch, zijn zeer wan en dragen de duidelijkste sporen van de vele waterdeelen, die uit de vaten geloopen zijn, waardoor de wanheid der fusten is ontstaan. Vrije wederinvoer is door de directie alhier, voor die partijen toegestaan. (*Hbl.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

BRUSSEL, 27 April.

In de Kamer is ll. Vrijdag, na de behandeling van andere punten, de beraadslaging over het wes-ontwerp op de liefdadigheid voortgezet en is de Heer de Kerchove, in weerwil dat er een vrij algemeen geroep uitging van: Nog al! genoeg! genoeg! voortgegaan te midden van 't gelach, met het overige zijner geleerde redevoering te lezen, onder voorbehoud van bij de artt. nader op verschillende punten terug te komen.

In de zitting van Zaturdag heeft de Heer Anspach (een Protestant, behoorende tot de liberale oppositie) de wet bestreden, en de Heer 't Kint de Naeyer, eenen liberaal van zeer gematigde denkwijze, haar verdedigd. De laatstgenoemde zeide te vreezen, dat de oppositie-partij haren haat tegen de kloosters aan de liefdadigheid wilde koelen. Daarna sprak de Heer Rogier, een woordvoerder van de liberale partij; hij bestreed het ontwerp met ernstige gronden en bitteren spot, inzonderheid werd hij door zijne partijgenooten toegejuicht, toen hij een aantal feiten aanvoerde om te bewijzen dat het Katholieke Frankrijk van den restauratietijd, nog niet zoo ultramontaansch-gezind was als de Katholieke partij in België heden ten dage.

— De Regering heeft de Kamer uitgenoodigd, om ten spoedigste de beraadslaging over de ter uitbreiding en verdediging van Antwerpen aan te leggen werken te hervatten, onder aanbeveling van een plan, welks uitvoering, na aftrek van eenige baten, aan de schatkist 25,400,000 frs. zou kosten.

— Het standbeeld van Koning Leopold dat voor het gemeentehuis te Ixelles is geplaatst, was reeds daags na de oprigting verminkt; in den nacht van Donderdag en Vrijdag is het onder de slagen der beeldstormers bezweken en geheel vernield. De daders zijn reeds ontdekt en in handen der justitie.

— Zaturdag ll. is een kleedermakersgezel alhier zoodanig door een hond; die voor een melkkar was gespannen, gebeten, dat het vleesch in den muil van het dier bleef zitten en de verwonde naar het gasthuis moest worden gebragt.

ENGELAND.

LONDEN, 26 April.

— Lord Palmerston heeft in een brief aan zijne vrienden bekend gemaakt dat het Parlement op 30 April een Voorzitter zal kiezen, en op 7 Mei zal vergaderen om de boodschap van de Koningin aan te hooren.

— De Gemeenteraad heeft besloten tot de indiening van een adres aan de beide Huizen, tot het bevoegd verklaren van Israëliten tot alle betrekkingen, om zoo den Heer Rothschild toegang tot het Parlement te verleenen.

— Het oorlogstoomschip *Furious* is naar China vertrokken; de *Camperdown* en *Princess Charlotte* worden tot hetzelfde einde uitgerust.

— Het voor den Keizer van Japan bestemde jagt is van Woolwich naar Oost-Indië vertrokken.

— De uitrusting tegen China schijnt op grooten schaal te zullen plaats hebben; men spreekt al van een bezending van 50,000 man troepen. Men kan met geen mogelijkheid al de bezwaren en den duur van dezen krijg berekenen, die het oosten van Azia met eene geweldige omkeering bedreigt.

— Men zegt dat de Regering plan heeft, om in den strijd met China te beginnen met de verovering van het eiland Thai-Wan of Formosa, hetwelk eene bezetting heeft van 12000 Chinezen, om daar een veilig hoofdkwartier en vast steunpunt voor de verdere onderneming tegen China te vestigen, zijnde dit eiland gezond en welvarend, en niet ver van de kust ten noorden van Canton.

— De laatste berigten uit Hong-Kong van 15 Maart, zijn ll. Vrijdag te Triëst aangekomen en luiden niet gunstig. In China zijn de Europeanen die zich aan boord van het Britsche stoomschip *Queen* bevonden, door de Chinesche passagiers en bemanning vermoord. De *Queen* werd daarop door deze weggevoerd; zij heeft een zeer aanzienlijke lading aan boord. Te Hong-Kong zijn de rijksmagazijnen benevens verscheidene pakhuizen moedwillig in brand gestoken en geheel in de asch gelegd. Ook wordt nog van 2 April uit Bombay gemeld, dat de Chinezen op Borneo te Sarawak in eenen oploop, verscheidene Engelschen hadden vermoord. Sir James Brooke was al zwemmende ontkomen, doch heeft na het ontvangen van versterking de Chinezen aangetast en 2000 hunner gedood. Door de Nederlandsche gezaghebbers was eene oorlogsstoomboot afgezonden, doch hare dienst werd nog niet vereischt.

— Aan den ingang van de Theems heeft Donderdag nacht het van Antwerpen komende stoomschip *Baron Osy*, het tolvaartuig *Curlew* in den grond gevaren, waarbij van de 6 personen, die zich aan boord bevonden, slechts een is gered.

— Te Liverpool is ll. Vrijdag een uitgestrekt pakhuis, met ruim 2500 balen katoen afgebrand. Het was tegen brandschade gewaarborgd.

— Te Morris in de Vereenigde Staten, is de Geneesheer Williams Yates overleden, in den ouderdom van 90 jaren. Hij had de inenting in Amerika ingevoerd, waartoe hij de stof van Dr. Jenner zelf had ontvangen.

— Uit New-York wordt berigt dat de Regering van de Vereenigde Staten, de betrekking van buitengewoon afgevaardigde naar China aan den Heer Reed, een kundig Regtsgeleerde te Philadelphia, heeft opgedragen. Het bevel van de zeemagt die derwaarts zal vertrekken is aan den Commodore Perry, bekend door zijnen togt naar Japan, toevertrouwd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 April.

De Keizer heeft gisteren Lord Elgin, den Prins van Chimay en Maarschalk Canrobert een bijzonder gehoor verleend.

— De Keizer laat van de fraaiste Fransche schepen modellen vervaardigen, om die aan den Grootvorst Constantijn te schenken.

— Het werk van Theod. Mundt, getiteld *Pariser Kaiserskizzen* is van wege een den Keizer vijandige strekking, te Straatsburg in beslag genomen.

— Onder de berigten omtrent het verblijf van den Grootvorst Constantijn te Toulon, leest men dat Z. K. H. met veel belangstelling o. a. het hospitaal voor de zeelieden bezocht, langzaam al de zalen doorloopen en zich omtrent alles naauwkeurig heeft doen inlichten. Bij zijn overtogt aan boord van de *Bretagne* was een jong Vaandrig, die na veel betoon van dapperheid, krijgsgevangen was gemaakt en lang te Kinboern, in de Krim, had vertoefd. De Grootvorst heeft verzocht hem te zien en toen een der kruisen van zijn borst genomen en die aan den rok van den jongen Officier gehecht, er bijvoegende: een bewonderaar van uw moed schenkt u deze onderscheiding namens den Keizer van Rusland; hij ken u van naam; het is een vriend die u verzoekt dit tot een aandenken aan hem te dragen, en tevens verzocht hij den Admiraal Tréhouart, dat die Officier gedurende zijn verblijf te Toulon, zijn Aide-de-Camp mogt zijn.

— Men wendt nog vergeefs pogingen aan, om de zaak van den Bisschop van Moulins te schikken. De Nuntius eischt dat de geschorste Pastoors schriftelijk hun berouw betuigen. Deze echter weigeren met reden te verklaren dat hun een gedrag berouwt, 't welk hun geweten hun voorschreef, en willen alleen verklaren, dat er wel wat te groote levendigheid in hunne verdediging heerschte.

— De schikking met Neuchâtel vordert voorspoedig. Verscheidene aanzienlijke familiën zullen zich in Pruissen vestigen, gelijk vele jonge lieden te Neuchâtel zich als Pruissische onderdanen laten naturaliseren.

— Aan den Heer E. Pereire zou de aanleg van kleine dorpen vergund zijn, tusschen de stads vestingwerken en de barrières der stad.

— De nieuwe uitgave van het woordenboek der Fransche Akademie is sedert er voor 30 jaren een aanvang mede werd gemaakt, tot in 't begin der A, het woord *Affligé*, genaderd, zoo dat men op die wijze zich wel mag vleijen dat het gansche woordenboek binnen 4 à 500 jaren kan voltooid zijn.

— De prijzen der wijnen zijn sedert eenige dagen zeer aan 't dalen.

— In Cayenne zijn goudmijnen ontdekt, reeds is er alhier van aangekomen en ter proeve gemunt.

ZWITSERLAND.

Dr. Kern is den 24sten door den Voorzitter van den Bondsraad ten gehoore toegelaten en terstond daarop is de Bondsraad bijeengeroepen, om over de voorstellen van de Parijsche conferentie te beraadslagen. Men gelooft dat de uitslag niet ongunstig zal zijn. Wat betreft de schadeloosstelling aan Pruissen te verleenen, waartegen zich vele stemmen verheffen, acht men dat dit geen zwarigheid kan opleveren, aangezien het niet dan eervol voor Zwitserland is, te bukken voor den wil van vier groote Mogendheden, en het beter is de onafhankelijkheid van een kanton voor een millioen te koopen, dan gedurig bloot te staan aan inwendige beroeringen, en steeds gevaar te loopen met Pruissen in oorlog te geraken, dat nog op meer geld en ook op burgerbloed zou kunnen te staan komen.

ITALIE.

Te Rome heeft men dezer dagen zeer vreemd opgezien, op het vernemen der tijding van het aanstaand vertrek van den Paus, die lang afwezig zou blijven. Het doel zou zijn een pelgrimaadje naar Loretto, digt aan de Adriatische zee, alwaar men een huis aantreft van Maria, dat volgens de legende, de Engelen in 1291 uit Galilea naar Dalmatie en eenige jaren later naar Loretto door de lucht zouden hebben overgebragt. Sedert is daar een prachtige kerk gebouwd met een cederhouten Mariabeeld er in. Er reizen jaarlijks duizende pelgrims derwaarts. De garde-robe voor dat beeld is zeer kostbaar en de kerk ontzettend rijk geworden. In 1800 hebben de Franschen alles medegenomen, doch dit verlies is sedert grootendeels hersteld.

Van Loretto zal de Paus naar Bologne gaan en volgens gerucht, zou zijne reis zich tot Milaan uitstrekken.

— De Bisschop van Puebla, die zich thans te Rome bevindt, heeft eene memorie uitgegeven, waarin hij het gedrag van de Mexikaansche Regering jegens de Katholieke kerk veroordeelt en haar bij volharding met gestrenge straffen bedreigt. Die grieven bestaan o. a. in de vrijheid aan kloosterlingen verleend, om het kerkelijke leven vaarwel te zeggen; de gelijkstelling van alle godsdiensten, waardoor zedenbederf en onverschilligheid wordt aangekweekt, en de vrijheid om voor zijne gevoelens uit te komen, al waren die in strijd met de godsdienst. Gelijk men ziet, zijn het alle hervormingen die reeds sedert lang in het beschaafde deel der wereld zijn ingevoerd.

— De Keizerin Weduwe van Rusland heeft Nice verlaten en zich te Villefranche aan boord van het Russische fregat *Olaff* begeven, om daarmede over Civita Vecchia naar Rome te gaan. Zij laat een zeer gunstigen indruk achter. Ook had zich op de inschepingsplaats eene aanzienlijke menigte volks verzameld om haar een laatst vaarwel toe te roepen. Bij haar vertrek van Nice heeft zij 20,000 fr. aan de gemeente geschonken, waarvan 6000 fr. tot het oprigten van eene spaarkas zal strekken en het overige onder de gasthuizen zal verdeeld worden.

— Te Modena is de kruidkundige Brigniolle de Brunhoff in den ouderdom van 82 jaren overleden.

— In het Koningrijk Napels heeft men proeven genomen met het aanbouwen van suikerriet, die zeer gunstig zijn uitgevallen. Gelijksoortige proeven zijn met niet minder goed gevolg ook met de uit China ingevoerde indigo-plant genomen. Dit is mede geschied met de Arachis hypogea, eene olieachtige plant. De daaruit gewonnen olie staat in smaak en helderheid niet achter bij de fijnste uit olijven gewonnen olie. Zelfs op een land van middelmatige vruchtbaarheid, brengt deze plant eene buitengewone hoeveelheid olie voort.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 April.

De gedurige bloedige vechtpartijen tusschen de Pruissische en Oostenrijksche bezetting der bondsvesting Maintz, heeft aanleiding gegeven tot nasporingen omtrent de aanleiding en uitgestrektheid dier verdeeldheden, waaruit gebleken is, dat niet alleen de soldaten der twee Mogendheden van elkander afkeerig zijn, maar ook onder de hoofden, en zelfs de Gouverneur de Prins van Pruissen, 's Konings broeder, en de Vice-Gouverneur von Bonin elkander niet kunnen verdragen, waardoor de Regeringen van beide landen tot de voordragt aan de Bondsvergadering van een nieuwe inrigting der verdediging van die bondsvestingen zullen overgaan.

— In de Rijn-provincie zijn in de laatst verloopen 5 jaren, 6 nieuwe Protestantsche gemeenten en even zoo vele Predikantsstandplaatsen opgerigt; 10 nieuwe Evangelische kerken zijn ingewijd, en een nog grooter getal voltooid of de bouw daarvan aangevangen. Eindelijk zijn 12 Evangelische pastorele vicariaten gesticht en 3 andere tot pastorele gemeenten bevorderd.

— Te Coblentz heeft men voor eenige dagen een aanvang gemaakt met het bouwen der ten behoeve van den linker Rijnschen-spoorweg bestemde brug, die de lengte van 1000 voet zal hebben.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 25 April.

Het programma van de plegtigheden bij den intogt van den Keizer en de Keizerin te Pesth-Ofen, op den 4den Mei is publiek gemaakt. De plegtigheden zullen van den 4den tot den 13den Mei duren. De adel van Pesth zal

ming Maj. op twee stoombooten tot Vicegrad te gemoet gaan. Aan deze vaart zullen 1200 personen deel nemen.

— De Afgevaardigden van de Hongaarsche Protestanten (Helvetische belijdenis) hebben een gehoor bij den Keizer gehad. Z. M. heeft hen gunstig ontvangen, en gezegd dat de door hen gevraagde vergunning tot bijeenroeping eener Synode, zou verleend worden, er deze veelbeteekenende woorden bijvoegende: »Ge kunt in alle omstandigheden u op uwen Keizer verlaten." De Protestanten van de Augsburgsche belijdenis zijn ook voornemens eene Synode bijeen te roepen. Men ziet dat de Keizer door een concordaat met Rome te teekenen, geenzins 2/5 zijner onderdanen die niet R. K. zijn, aan de onverdraagzaamheid en het obscurantisme heeft willen prijs geven.

ZWEDEN.

In iedere zitting van de Zweedsche Volksvertegenwoordiging hoort men voorstellen doen die van onverdraagzaamheid en teruggang getuigen. Die voorstellen komen meestal uit de kamer der geestelijkheid voort, maar stuiten doorgaans op de verstandige vrijzinnigheid van de Kamer der Burgers, en somtijds ook van de Kamer der Edelen af. In de tegenwoordige zitting zijn door de geestelijkheid weder twee zulke voorstellen gedaan. De Bisschop Bjoerck wilde een adres aan den Koning indienen, om de Regering uit te noodigen de oude wetten weder in het leven terug te roepen, waarbij strenge straffen worden bepaald op de ontheiliging van Zon- en Feestdagen. De Kanunnik Bjoerling heeft de aanneming voorgesteld eener in de strafbepalingen nog strengere wet, tegen hen die op Zon- en Feestdagen de openbare godsdienstoefeningen verzuimen. Beide voorstellen zijn met eene groote meerderheid door de Kamers der Burgers en der Edelen verworpen.

TURKYE.

Men meldt uit Moldavie dat de Heer Talleyrand, Frankrijks Commissaris voor de nieuwe regeling van het bestuur der Vorstendommen, te Jassy is aangekomen. Op zijne reis door Moldavie is hij overal begroet met de kreten *leve de Keizer! leve Frankrijk! de Unie boven!* Te Bake, alwaar eene schare van meer dan 3000 personen hem te gemoet gegaan was, zijn de paarden van het rijtuig gespannen, en is het door menschenhanden naar het hem bestemde verblijf voortgetrokken. Ook te Roman, te Jassy, kortom allerwege is hij met geestdrift door de bevolking ontvangen.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 30sten April 1857, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van een ambtenaar bij de plaatselijke belastingen.
2°. Begrooting voor het Minnehuis, 1857.
3°. Rekening van het H. G. of Armen Wees- en Kinderhuis, 1856.
4°. Adres van M. Spaargaren, om vermindering van het marktgeld op de riviervischmarkt.
5°. 4 plans van gemeente-fabricagewerken.
6°. Verordening voor de Commissie van plaatselijk geneeskundig toevoorzigt.

KERKNIEUWS.

Bij besluit van 19 dezer, heeft Z. M. goedgekeurd de beroepingen van Predikanten, uitgebragt door de Kerkeraden der volgende gemeenten, als: van de Herv. gemeente te Nijmegen, op A. L. Poelman, te Holwierda; te Wognum c. a., classis Hoorn, op A. J. Vis Dieperink, te Nootdorp, en van de Ev. Luth. gemeente te Monnikkendam, op G. Westhoff, Proponent.

WOERDEN, 25 April. Door den Kerkeraad der Herv. gemeente is, uit het vroeger gemelde 12-tal Predikanten, het volgend 6- en 3-tal gemaakt: DD. Bryce, te Vreeland; van Dijk, te Zevenbergen; de Graaf, te Apeldoorn; Steenbakker Morilyon Loysen, te Bodegraven; Osti, te Delfshaven; Zijnen, te Zwijndrecht. 3-tal Bryce, van Dijk en de Graaf.

— Door den Kerkeraad der Herv. gemeente te Hellevoetsluis is beroepen Ds. P. M. Losgert, Predikant te Berg-Ambacht.

ADVERTENTIEN

Bij P. ENGELS is verschenen:

TEREGTWIJZING VAN Mr. ISAAC DA COSTA,

Naar aanleiding van zijn Geschrift:

„Wat er door de Theologische Faculteit te Leyden alzoo geleerd en geleverd wordt, enz."

door

J. H. SCHOLTEN,

Hoogleeraar te Leyden. — Prijs 40 Cents.

DE VRIJE BEOEFENING DER GODGELEERDHEID ONZER DAGEN, GEGROND IN DE HEILIGE SCHRIFT.

REDEVOERING, GEHOUDEN DOOR J. H. SCHOLTEN. — Prijs 50 Cents.

Heden beviel, door Gods goedheid van twee welgeschapen Kinderen, een ZOON en eene DOCHTER, MARIA PONTMAN, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 26 April 1857. J. J. WALLE.

Voor de menigvuldige blijken van belangstelling en deelneming, betoond bij het overlijden van onzen geliefden Vader en Behuwd-Vader, den Heer B. G. T. LINCKERS, betuigen wij, ook namens onze Tante, onzen opregten dank.

Mr. P. J. J. LINCKERS.
J. W. LINCKERS, Logger.
Dr. J. LINCKERS.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den 28sten April 1857, is het accoord tusschen HENDRICUS ALOFS, *Banket- en Koekbakker en Winkelier*, en zijne Schuldeischers aangegaan, gehomologeerd.

De Curator,
Leiden, 28 April 1857. Mr. J. G. DE SAIN.

Société Évangélique Belge.

Groot zijn tegenwoordig de geldelijke behoeften dezer inrigting, welke zoo veel nut doet ter verspreiding van het Evangelie. De Secretaris des Genootschaps, de Predikant L. DURAND van *Brussel*, is diensvolgens werkzaam met het doen eener Collecte-reis in Nederland, en heeft het voornemen om Donderdag e. k. den 30sten dezer, zich ter ontvangst van gelden te bevinden ten huize van den Ondergeteekende.

Mr. J. T. BODEL NIJENHUIS.

TE KOOP:

Bij de Wed. LOHMAN en ZOON, *Orgelmakers* op de Mare, een bijna gereed klein Kerk-Orgel, zeer geschikt voor eene kleine Kerk. Dit Orgel bestaat uit twee Klavieren en een vrij Pedaal, met 6 stemmen voor het Hoofdklavier of Manuaal, 4 voor het tweede Klavier en 3 voor het Pedaal. Het geheel is van eene bijzondere en beknopte constructie en de kast naar verkiezing in Gothieken, Antieken of Modernen Orgelstijl, voor de som van *f* 2500. Verder een Bureau-Orgel voor *f*. 95.—

Onder hetzelfde adres, wordt, in den omtrek der Mare een geschikt Locaal in Huur gevraagd voor Berg- en Werkplaats.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 27 April.

Tarwe: weinig aangevoerd en 50 cts hooger verkocht; goede en puike *f* 11.— à *f* 11.75, mindere *f* 8.— à *f* 10.75. Rogge bij kleinen aanvoer 20 cts hooger, *f* 5.90 à *f* 7.20. Gerst: Winter als voren *f* 5.70 à *f* 6.80; dito Zomer 50 cts hooger, *f* 5.20 à *f* 6.00.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 12.50 tot *f* 13.50. Pruissische Rogge *f* 7.20 tot *f* 7.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 27 April.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{?}{16}$	$63\frac{?}{16}$	$63\frac{?}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	76	$76\frac{1}{4}$	76
Dito dito	» 4 »	$93\frac{1}{4}$	—	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$102\frac{?}{?}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$91\frac{?}{?}$	—	—
Dito 1840	» 4 »	$85\frac{?}{?}$	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{4}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$84\frac{?}{?}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	$63\frac{3}{8}$	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 300 »	156	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	—	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$ »	$24\frac{11}{16}$	$24\frac{3}{4}$	$24\frac{11}{16}$
Dito Obligatiën	» 3 »	$41\frac{?}{16}$	$41\frac{?}{?}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	38	$38\frac{1}{4}$	38
Bewijzen Coupons		—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5 »	$78\frac{1}{4}$	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$75\frac{?}{16}$	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{?}{16}$
Dito Nieuwe	» 5 »	$86\frac{?}{?}$	$86\frac{?}{?}$	$86\frac{?}{?}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$38\frac{?}{?}$	39	$38\frac{?}{?}$
BELGIE	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$52\frac{?}{?}$	$52\frac{5}{8}$	$52\frac{?}{?}$
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
ENGELAND, 1824 200 / 4	» 5 »	$98\frac{1}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	$44\frac{1}{?}$	$44\frac{?}{?}$	$44\frac{1}{?}$
SARDINIE	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» $4\frac{1}{2}$ »	76	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» $4\frac{1}{2}$ »	$36\frac{?}{?}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	» $2\frac{3}{4}$ »	$21\frac{?}{?}$	$21\frac{?}{16}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	$21\frac{?}{16}$	22	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Braz. 1843, *f* 100, $4\frac{1}{2}$ pCt. $97\frac{?}{?}$.

Koers van het Geld, Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 4.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 9.80.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.